
Kyrkomötet
Motion 2014:83
av Aron Emilsson

Svenska kyrkans roll som traditionsbärare

Förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda hur Svenska kyrkan i samverkan med berörda aktörer på central och lokal nivå aktivt kan verka för att kyrkliga skolavslutningar bibehålls där det finns en tradition av detta.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att verka för att Svenska kyrkan på lokal nivå arbetar för att samverka och underlätta för föräldrarna skolavslutningar i kyrkan som ett komplement till de sekulära avslutningarna.

Motivering

Vid terminssluten då adventsljusstaken plockats fram eller försommaren gjort sitt intåg återkommer varje år den inte sällan heta debatten om skolors avslutning i kyrkorummen och dess vara eller icke vara. Det är en diskussion som accelererat i takt med samhällets sekularisering under de senaste decennierna. Samtidigt är det en diskussion som inte vill tystna, i den finns ett folkligt engagemang och intresse som sällan skådas i frågor kring kyrka och samhälle idag. Sverigedemokraterna värnar den långa tradition det kristna arvet har i Sverige och i vår kultur. Mot den bakgrunden anser vi att skolorna har en skyldighet i form av värdeförmedlande institution att erbjuda eleverna kontinuitet och tradition och därför anordna skolavslutning i kyrkan om elever och föräldrar så önskar, och när skolan sviker bör kyrkan vara öppen för dialog med föräldrar och barn som önskar upprätthålla traditionen.

För att förstå sin samtid bör man förstå sin historia, sägs det. Genom förståelse för det förflutna och dess spår i vardagen kan vi förstå varför vi resonerar och agerar som vi gör. Vi ser oss själva i ett större sammanhang och finner en mening med det vi gör, uppmärksammar och firar i vardag och fest. Avslutningar i kyrkan kan för en del idag tyckas vara en marginell fråga, men i det här perspektivet får det stor betydelse.

”Den högsta graden av tolerans är inte att utplåna sin egen kulturhistoria”, skrev utbildningsminister Jan Björklund i SvD i mars 2010. Han berör i samband med det också att människor utan kunskap om, och trygghet i, sina rötter riskerar att drabbas av osäkerhet. En osäkerhet som riskerar leda till motsättningar. Det som i exemplet kyrkliga skolavslutningar var menat som en giv för tolerans och sympati för minoriteter, riskerar snarare att leda till oförståelse och integrationssvårigheter. Har man däremot från barnsben fått med sig en solid känsla av att tillhöra en definierad kultur och kunskap om att ens traditioner bottnar i något mycket äldre, så skänker det trygghet, kunskap och kontinuitet. För dem som invandrat och inte har samma kulturella eller religiösa bakgrund skapar det intresse och nyfikenhet. I de flesta fall då man slopat avslutningar i kyrkan kommer beslutet inte sällan från rektor, lärare

eller möjligen någon förälder, men det är sällan minoritetsgrupper som efterfrågat en förändring. Sverige är en sekulär stat, men inte en sekulär nation. Kristendomen är intimt sammanvävd med den svenska kulturen och identiteten och gemene man har sällan problem med att låta sina barn fira skolavslutning i kyrkan, oavsett religiös eller kulturell bakgrund, tvärtom vill många låta sina barn uppleva detta.

Skolan har också ett uppdrag att förmedla kunskap om vårt gemensamma kulturarv och seder och bruk. Det är naturligtvis fullt möjligt att kombinera med skolans uppdrag att vara icke-konfessionell. Mot bakgrund av de senaste årens debatt om samverkan mellan skola och kyrka i avslutningstider, och i en förhoppning att reda ut begreppen, kom regeringen med ett förslag under december 2013. Det ska vara tillåtet med skolavslutning i kyrkan och inte råda några tvivel om detta. Det ska vara tillåtet för präst att medverka och han/hon ska också ha möjlighet att utföra vissa konfessionella handlingar, såsom att läsa julevangeliet. Det ska därtill vara tillåtet att sjunga psalmer, vilket det finns en lång och kär tradition av vid skolavslutningar. Förslaget förväntas träda i kraft i slutet av 2014.

Förslaget kommer förhoppningsvis leda till att rektorer och lärare känner sig tryggare i att upprätthålla, eller till och med söka ny kontakt med kyrkan inför skolavslutningen. I det här läget bör Svenska kyrkan vara aktiv och intresserad av att med ny frimodighet finna former för avslutning i kyrkorummet, där tradition och intresse så bjuder tillfälle.

Det lär dock även fortsättningsvis finnas skolor som intar en avvaktande inställning, eller helt avstår avslutning i kyrkan trots önskan och intresse från elever och föräldrar. Det är ett känt faktum. I det läget bör kyrkan finnas nära invånarna och aktivt verka för att möjliggöra föräldrarnas avslutningar i samverkan med församlingen. Även om skolledningen beslutar hålla en sekulär avslutning i skolans lokaler, finns det inget som hindrar kyrka och folk att finna former för en traditionsenlig ceremoni i kyrkan för de som vill.

Stora Lundby den 18 juli 2014

Aron Emilsson (SD)